

॥ २१ ॥ इतिउद्योगप० नैलकंठीयेभारतभावदीपेषडशीतितमोऽध्यायः ॥ ८६ ॥ ॥७॥ राजन्निति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ भावितः दृष्टः ॥ ४ ॥ मानीनशः हेतुमणिश्च मानाशंप्राप्नुहि ॥ ५ ॥ ६ ॥

सर्वमस्मिन्गृहेरत्नं ममदुर्योधनस्य च ॥ यद्यदर्हतिवार्णोयस्तत्तद्देयमसंशयं ॥ २१ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतानुवर्तमाने धृतराष्ट्रवाक्येषडशीति तमोऽध्यायः ॥ ८६ ॥ ॥७॥ विदुरउवाच राजन्बहुमतश्चासि त्रैलोक्यस्यापि सत्तमः ॥ संभावितश्चलोकस्य संमतश्चासि भारत ॥ १ ॥ यत्त्वमेवंगते ब्रूयाः पश्चिमेवयसि स्थितः ॥ शास्त्राद्वासुप्रतर्काद्वासुस्थिरः स्थविरोऽह्यसि ॥ २ ॥ लेखाशशिनिभाः सूर्यमहोर्मिरिवसागरे ॥ धर्मस्त्वयितथाराजन्निति व्यवसिताः प्रजाः ॥ ३ ॥ सदैवभावितोलोको गुणौघैस्तव पार्थिव ॥ गुणानां रक्षणे नित्यं प्रयतस्व सबांधवः ॥ ४ ॥ आर्जवं प्रतिपद्यस्व मा बाल्याद्बहुनीनशः ॥ राजन्युत्रांश्च पौत्रांश्च सुहृदश्चैव सुप्रियान् ॥ ५ ॥ यत्त्वमिच्छसि कृणाय राजन्नतिथये बहु ॥ एतदन्यच्च दाशार्हः पृथिवीमपि चार्हति ॥ ६ ॥ न तु त्वंधर्ममुद्दिश्य तस्य वा प्रियकारणात् ॥ एतद्विस्सि कृणाय सत्येनात्मानमालभे ॥ ७ ॥ मायैषा सत्यमेवैतच्छ्रैतद्भूरिदक्षिण ॥ जानामित्वन्मतं राजन् गूढं बाह्येन कर्मणा ॥ ८ ॥ पंचपंचैव लिप्यंति ग्रामकान्पाण्डवानृप ॥ न च दिस्ससितेभ्यस्तांस्तच्छ्रमं न करिष्यसि ॥ ९ ॥ अर्थेन तु महाबाहुं वार्ष्णेयं त्वं जिहीर्षसि ॥ अनेन चाप्युपायेन पाण्डवेभ्यो विभेत्स्यसि ॥ १० ॥ न च वित्तेन शक्यो सौ नोद्यमेन न गर्हया ॥ अन्योधनं जयात्कर्तुमेतत्तत्त्वंब्रवीमि ते ॥ ११ ॥ वेदकृणस्य माहात्म्यं वेदास्य दृढभक्तितां ॥ अत्याज्यमस्य जानामि प्राणैस्तुल्यं धनं जयं ॥ १२ ॥ अन्यत्कुंभादपां पूर्णादन्यत्पादावसेचनात् ॥ अन्यत्कुशलसंप्रश्नान्नैवेक्ष्यति जनार्दनः ॥ १३ ॥ यत्त्वस्य प्रियमातिथ्यं मानार्हस्य महात्मनः ॥ तदस्मै क्रियतां राजन् मानार्हो सौ जनार्दनः ॥ १४ ॥ आशंसमानः कल्याणं कुरु नभ्येति केशवः ॥ येनैव राजन्नर्थेन तदेवास्मा उपकुरु ॥ १५ ॥ शममिच्छति दाशार्हस्तव दुर्योधनस्य च ॥ पाण्डवानां च राजेन्द्र तदस्य वचनं कुरु ॥ १६ ॥ पितासि राजन्पुत्रास्ते वृद्धस्त्वं शिशवः परे ॥ वर्तस्व पितृवत्तेषु वर्तते ते हि पुत्रवत् ॥ १७ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतानुवर्तमाने विदुरवाक्ये समाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८७ ॥ ॥७॥ दुर्योधनउवाच यदाह विदुरः कृणो सर्वतत्सत्यमच्युते ॥ अनुरक्तोऽह्यसंहार्यः पार्थान् प्रतिजनार्दनः ॥ १ ॥ यत्तत्सत्कारसंयुक्तं देयं वसुजनार्दने ॥ अनेकरूपं राजेन्द्र न तद्देयं कदाचन ॥ २ ॥

॥ ७ ॥ माया इंद्रजालं लब्धवंचनं ॥ ८ ॥ ९ ॥ विभेत्स्यसि शल्यवत्पृथक् करिष्यसि ॥ १० ॥ ११ ॥ वेदवेदि १२ ॥ नैवेक्ष्यति नैवांगी करिष्यति ॥ १३ ॥ आतिथ्यं शमरूपं ॥ १४ ॥ उपाकुरु अर्पय ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ इति उद्योगप० नैलकंठीयेभारतभावदीपे समाशीतितमोऽध्यायः ॥ ८७ ॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ यदाहेति असंहार्यः हर्तुमशक्यः ॥ १ ॥ २ ॥